

پرسش‌های متداول نظام وظیفه (معافیت تحصیلی)

۱- از چه تاریخی مشمولان وارد سن مشمولیت می‌شوند؟

تمام افراد ذکور ایرانی که به سن ۱۸ سالگی تمام می‌رسند، از اول ماه تولد که طی آن ماه، وارد ۱۹ سالگی می‌شوند مشمول قانون وظیفه عمومی می‌گردند.

۲- حداکثر زمان معرفی مشمولانی که قبل از سن مشمولیت فارغ‌التحصیل، ترک تحصیل یا اخراج می‌شوند چه مدت می‌باشد؟

حداکثر مدت معرفی ایشان ۶ ماه پس از رسیدن به ۱۸ سالگی تمام است.

مثال: دانش‌آموز متولد ۱۳۷۹/۰۲/۰۱ که قبل از ۱۳۹۷/۰۲/۰۱ فارغ‌التحصیل، انصراف، ترک تحصیل یا اخراج از تحصیل شده باشد حداکثر تا ۱۳۹۷/۰۸/۰۱ فرصت معرفی خود را دارد.

۳- حداکثر زمان معرفی مشمولانی که در مقطع دیپلم و پیش‌دانشگاهی پس از سن مشمولیت، فارغ‌التحصیل، انصراف، ترک تحصیل یا اخراج می‌شوند چه مدت می‌باشد؟

از تاریخ فراغت، اخراج یا ترک تحصیل یک سال فرصت دارند تا خود را معرفی نمایند.

مثال: دانش‌آموز متولد ۱۳۷۹/۰۲/۱۸ که در تیرماه ۱۳۹۷، فارغ‌التحصیل، انصراف، ترک تحصیل و یا اخراجی محسوب شوند تا پایان تیرماه ۹۸ مهلت معرفی خواهد داشت.

۴- دانش‌آموزان تا چه زمانی مجاز به تحصیل خواهند بود؟

این‌گونه مشمولان حداکثر تا پایان ۲۰ سالگی مجازند برابر ضوابط وزارت آموزش و پرورش ادامه تحصیل دهند، رشته‌های تحصیلی تأثیری در این مدت‌زمان نخواهند داشت. به شرط آنکه وقفه تحصیلی نداشته باشند و دانش‌آموز عادی محسوب شوند.

۵- آیا به مشمولانی که به صورت داوطلب آزاد تحصیل می‌کنند معافیت تحصیلی تعلق می‌گیرد؟

خیر این‌گونه مشمولان حق استفاده از معافیت تحصیلی را نخواهند داشت و شروع به تحصیل داوطلب آزاد به‌عنوان انصراف از تحصیل تلقی می‌گردد.

۶- آیا دانشجویان انصرافی حق تحصیل مجدد را دارند؟

بلی. مشمولان در طی مدت تحصیل از دیپلم تا دکتری فقط یک‌بار می‌توانند از تحصیل انصراف و دوباره با پذیرفته شدن در دانشگاه به‌شرط:

۱- عدم گذشت بیش از یک سال از تاریخ انصراف (برای دارندگان برگ اعزام بدون غیبت اولیه و مشمولان وظیفه فاقد غیبت یا مشمولان معافیت موقت بدون غیبت، گذشت بیش از یک سال از تاریخ انصراف قبلی با رعایت سایر شرایط قانونی بلامانع است).

۲- انصراف قبل از اتمام سنوات تحصیلی مصوب باشد؛ یعنی در سنوات ارفاقی نباشد.

۳- انصراف از تحصیل در مقطع، با اخذ مدرک تحصیلی پایین تر نباشد. (مانند انصراف از کارشناسی پیوسته با اخذ مدرک کاردانی نباشد، مگر اینکه مدرک اخذ شده در سنوات مجاز تحصیل همان مقطع یعنی مقطع پایین تر به مشمول تعلق گرفته باشد که در این صورت در حکم فارغ التحصیل محسوب شده و ادامه تحصیل وی بلامانع می باشد)

۴- مقطع جدید، تکراری نباشد. (یعنی قبلا از این مقطع فارغ التحصیل نشده باشد).

۷- آیا به دوره های فراگیر پیام نور، دوره های بین الملل در دانشگاه و پودمانی و سایر مقاطع تحصیلی بدون آزمون معافیت تحصیلی تعلق می گیرد؟

بلی در صورت تصویب شورای گسترش آموزش عالی امکان جذب بدون آزمون واحد آموزشی، تحصیل این گونه افراد منعی نخواهد داشت. (به دوره دانش پذیری در دانشگاه پیام نور، معافیت تحصیلی تعلق نمی گیرد و فقط از زمان قبولی قطعی و دانشجویی وضعیت مشمول بررسی و در صورت داشتن شرایط معافیت تحصیلی صادر خواهد شد).

۸- آیا سربازان وظیفه ای که به خدمت اشتغال دارند جهت تحصیل در دانشگاه ها از خدمت ترخیص می شوند؟

در صورت قبولی این گونه سربازان در مقطع کارشناسی و بالاتر و نداشتن غیبت اولیه ترخیص از خدمت صورت می گیرد و ترخیص برای ادامه تحصیل در مقاطع کاردانی مجاز نمی باشد.

۹- دانشجویانی که با انصراف از تحصیل، به عنوان دارندگان مدرک معادل در مقطع پایین شناخته می شوند؛ آیا مجاز به تحصیل در مقاطع بالاتر می باشند؟

خیر این گونه مشمولان تا پایان خدمت دوره ضرورت حق ادامه تحصیل نخواهند داشت. مگر آنکه مدرک معادل را در سنوات تحصیلی اولین مقطع (مدرک) اخذ شده طی کرده باشند.

۱۰- آیا دانشجویان اخراجی مجاز به ادامه تحصیل هستند؟

خیر؛ دانشجویان اخراجی تا پایان خدمت یا اخذ معافیت دائم، مجاز به ادامه تحصیل نمی باشند.

۱۱- سقف سنوات مجاز تحصیلی در مقاطع مختلف دانشگاهی، به چه میزان می باشد؟

برابر تبصره (۱) ماده (۳۳) قانون خدمت وظیفه عمومی، حداکثر معافیت تحصیلی برای دانش آموزان تا سن بیست سال تمام و در هر یک از مقاطع تحصیلی کاردانی دو و نیم سال، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی ارشد ناپیوسته سه سال، کارشناسی پیوسته پنج سال و کارشناسی ارشد پیوسته شش سال، دکترای پیوسته هشت سال و دکترای تخصصی شش سال است.

۱۲- چه کسانی می توانند از معافیت تحصیلی دانش آموزی در خارج از کشور استفاده نمایند؟

فرزندان ایرانیان مقیم خارج از کشور، چنانچه هنگام ورود به سن مشمولیت (ماه تولد ۱۸ سال تمام) در مدارس ایرانی یا مدارس خارجی مورد تایید وزارت آموزش و پرورش مشغول به تحصیل در مقطع متوسطه باشند می توانند از معافیت تحصیلی استفاده نمایند.

۱۳- آیا مشمولانی که در داخل کشور در مقطع متوسطه فارغ‌التحصیل می‌شوند، حق تحصیل در خارج از کشور را دارند؟

خیر آنها به‌عنوان مقیم خارج از کشور محسوب نشده و مجاز به تحصیل در دانشگاه‌های خارج از کشور نمی‌باشند.

۱۴- شرایط تحصیل مشمولان در خارج از کشور چگونه است؟

مشمولانی که در مقاطع کارشناسی یا بالاتر در دانشگاه‌های داخل کشور فارغ‌التحصیل شده باشند به شرط عدم ورود به غیبت و سپری نشدن بیش از یک سال از تاریخ فراغت از تحصیل با سپردن تضمین لازم می‌توانند از این معافیت استفاده نمایند. (ودیعه لازم فعلاً ۲۰ میلیون تومان وجه نقد می‌باشد).

۱۵- آیا مرخصی تحصیلی جزو سنوات مجاز تحصیلی محسوب می‌گردد؟

بله؛ جز سنوات تحصیلی دانشجویان محاسبه می‌شود.

۱۶- آیا مشمول غیر غایبی که بعد از مدت یک سال فرصت تعیین شده در دانشگاه قبول شود، می‌تواند از معافیت تحصیلی برخوردار شود؟

در صورت داشتن معافیت موقت و یا برگه آماده‌به‌خدمت فرصت‌دار و یا تعویق اعزام، امکان تحصیل خواهد داشت.

۱۷- آیا تحصیل هم‌زمان با خدمت امکان‌پذیر می‌باشد؟

خیر، حتی در صورت تایید دانشگاه برای این دسته از دانشجویان معافیت تحصیلی صادر نمی‌گردد.

۱۸- طلاب حوزه‌های علمیه پس از اخراج از حوزه علمیه در چه صورت مجاز به ادامه تحصیل می‌باشند؟

طلاب حوزه‌های علمیه در صورت اخراج تا پایان خدمت و یا اخذ معافیت دائم، مجاز به ادامه تحصیل نمی‌باشند.

۱۹- آیا دانشجویانی که در سنوات اولیه فارغ‌التحصیل نشده‌اند حق ادامه تحصیل دارند؟

دانشجویانی که در مقاطع مختلف تحصیلی مشغول به تحصیل بوده و در سنوات اولیه تحصیلی موفق به فراغت از تحصیل نشده‌اند، در صورت تصویب کمیسیون موارد خاص دانشگاه و اخذ مجوز سنوات ارفاقی حداکثر ظرف مدت ۳ ماه از اتمام سنوات تحصیلی از طریق پلیس +۱۰ حداکثر به مدت یک سال می‌توانند از سنوات ارفاقی استفاده نمایند.

۲۰- آیا دانشجویان مشمولی که در سنوات ارفاقی فارغ‌التحصیل می‌شوند، از مهلت معرفی برخوردارند؟

بله، این دسته از دانشجویان مشمول از یک سال مهلت معرفی برخوردار خواهند بود و در صورت پذیرش در مقاطع بالاتر می‌توانند از معافیت تحصیلی بهره‌مند شوند.

۲۱- دانشجویانی که در سنوات ارفاقی نیز فارغ‌التحصیل نشوند، در چه صورت حق ادامه تحصیل دارند؟

چنانچه دانشجو نتواند تا پایان یک سال سنوات ارفاقی نیز فارغ‌التحصیل شود، فقط در صورت داشتن پیشرفت تحصیلی در سنوات ارفاقی و امکان فراغت از تحصیل طی مهلت معرفی برای تعیین تکلیف وضعیت خدمتی، با درخواست دانشگاه و ثبت درخواست در دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس +۱۰) پس از احراز شرایط، صدور مجوز ادامه تحصیل در

مهلت معرفی به مدت حداکثر یک نیم سال بدون لحاظ غیبت فراهم خواهد شد؛ لازم به ذکر است در صورت قبولی در مقاطع بالاتر امکان ادامه تحصیل برای این افراد وجود ندارد.

۲۲- مهلت اخذ معافیت تحصیلی یا مجوز ثبت نام برای دانشجویان داخل و خارج از کشور تا چه زمانی می باشد؟

از اول آذرماه سال ۹۶، دانشجویان دانشگاه های داخل کشور موظف هستند حداکثر ظرف مدت ۶ ماه نسبت به اخذ معافیت تحصیلی یا مجوز ثبت نام موقت اقدام نمایند در غیر این صورت امکان ثبت درخواست معافیت تحصیلی وجود نداشته و مشمول فاقد شرایط شناخته می شود، همچنین دانشجویانی که در خارج از کشور مشغول به تحصیل شده اند باید حداکثر تا پایان سال اول تحصیلی نسبت به دریافت معافیت تحصیلی خود اقدام نمایند، در این صورت مجاز به ادامه تحصیل نبوده و پس از گذشت مهلت معرفی به عنوان مشمول غایب شناخته می شوند.